

Ultreia 51

Oktober 2015

In deze Ultreia

- Van de redactie
- De najaarsbijeenkomst
- Open huis in Groningen
- Luidklokje St. Jacobskapel
- Lezersoproep Gastvrijheid
- de Huiskamer van de LL
- Voorbereidingsweekenden
- Cursus Historie en Cultuur
- Kathedraal in de steigers
- Oproep enquête
- Gezocht en gevonden
- Col Lepoeder gesloten
- Wilt u niets van mij lezen?
- Salida
- Colofon

Van de redactie

Al eens buiten gekeken? Najaar!

Al eens omgekeken? Camino!

Als najaar en gelopen camino tezamen komen is het tijd voor de najaarsbijeenkomst. En dat is een belangrijke aankondiging in deze Ultreia die daarom extra vroeg bij u terechtkomt.

*We gaan op pad
en maken het pad
We gaan de camino
en maken de camino
We komen weer thuis
en zijn weer thuis
maar iets is anders*

En deze Ultreia is een moment dat te herinneren of voor te stellen.

Paul Kouwenberg

vervangend hoofdredacteur

Aanmelding voor de najaarsbijeenkomst in Groningen

De najaarsbijeenkomst vindt plaats in Groningen op 14 november a.s.
De regio Groningen/Drenthe heet u graag welkom in de prachtige Martinikerk.
Het thema van de bijeenkomst is *Van Waddenzee tot Kaap Finisterre*.

foto: Wikimedia commons, bewerking Paul Kouwenberg

Op de volgende pagina vindt u de uitnodiging van de regio Groningen/Drenthe voor de bijeenkomst.

Het gevarieerde dagprogramma kunt u lezen in het septembernummer van de Jacobsstaf en [op onze website](#).

De aanmelding voor de najaarsbijeenkomst start op 10 oktober!

U kunt zich nog aanmelden tot 31 oktober, maar wie het eerst komt

Dus, [ga snel naar de website](#), maak uw keuze uit het programma en meld u aan via het online aanmeldingsformulier.

Henk van Dam

Van Waddenzee tot Kaap Finisterre

Op **zaterdag 14 november** a.s. houdt de regio Groningen-Drenthe open huis tijdens de landelijke najaarsbijeenkomst in het hart van de stad Groningen. Het is één dag, maar die dag kan prima uitgebreid worden tot een weekend. Sint Jacobus is zowel in Groningen als in Drenthe ruim aanwezig, dus u bent hier als pelgrim onder bescherming van de schutspatroon. Dat geldt niet alleen voor die ene novemberdag, maar ook als u besluit het Gronings-Drentse Jacobspad te lopen.

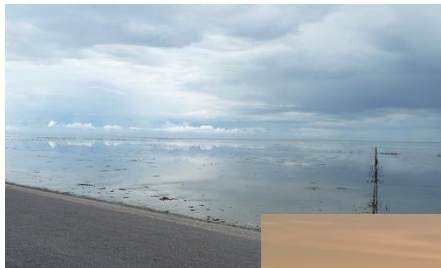

foto: Wikimedia commons Hardscarf

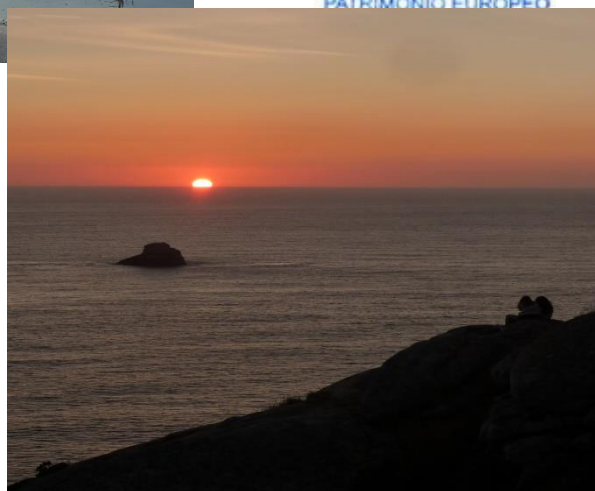

foto: Bouwe van Rijn

Duizenden jaren geleden werden ontelbare hunebed stenen over de Hondsrug gerold, tegenwoordig zijn er ontelbare stappen van de pelgrims op de 'Klei- en Zandcamino', het Gronings-Drents Jacobspad van Uithuizen tot Hasselt en verder tot Santiago de Compostela. Eenmaal in Spanje laten ze misschien de meegebrachte Drentse kei of waddenschelp achter bij het Cruz de Ferro of in de oceaan bij Kaap Finisterre.

Er wacht u een mooi programma in en rondom hét symbool van de stad Groningen, de Martinikerk.

U kunt de introductie causerie bijwonen, luisteren, meepraten, wandelen, herinneringen ophalen, zingen, stil zijn, de geschiedenis ingaan, oude pelgrimshuizen ontdekken of kennismaken met de Klei- en Zandcamino.

Na het gezamenlijk gezongen slotakkoord van 'Le Chant des Pèlerins de Compostelle' kunt u de belevenissen van de dag bespreken in het café Saint-Jacques. Mocht u dan nog energie over hebben, dan verwelkomt de Groningse horeca van de binnenstad u in één van de vele gezellige restaurants.

foto aangeleverd door regio Groningen/Drente

De regio Groningen-Drenthe hoopt vele Santiago-gangers te mogen verwelkomen, Ultreia!

Gerry Buitinck en Bouwe van Rijn (regio Groningen/Drente).

Nieuw luidklokje St. Jacobskapel Nijmegen

Oorspronkelijk was de St.Jacobskapel in Nijmegen onderdeel van het Sint Jacobsgasthuis (bouw begonnen in eerste helft van de vijftiende eeuw). Het gasthuis verviel, de kapel verviel en het luidklokje verdween. We weten dat er een luidklokje aanwezig was.

Om de bijzondere kapel zo compleet en authentiek mogelijk te maken, wilde het bestuur een nieuw luidklokje plaatsen. Zou het niet fantastisch zijn om dagelijks en bij bepaalde gelegenheden de klok te luiden zoals dat vroeger het geval was?

foto's: Pieter Niesten

Na enkele jaren voorbereiding en fondsenwerving, onder andere door een bijdrage van Het Nederlands Genootschap van St. Jacob, was het zondag 13 september zo ver. Eerst was er een viering voor mensen onderweg, buiten in de stralende zon. Daarna zegende voorganger Paul Reehuis het nieuwe klokje. De Nijmeegse wethouder (én enthousiast Jacobspelgrim!) Ben van Hees onthulde de plaquette en stelde het klokje in gebruik. Een prachtig geluid!

Het klokje is in gebruik genomen op:
13 september 2015

Tot stand gekomen door:
Onze donateurs
Coöperatiefonds Rabobank Rijk van Nijmegen
Het Nederlands Genootschap van Sint Jacob
Gemeente Nijmegen

Pieter Niesten

Stichting Vrienden van de St.Jacobskapel

<http://www.jacobskapel-nijmegen.nl>

Lezersoproep: Gastvrijheid

In Jacobsstaf 107 van september 2015 staat bij de lezersoproep Gastvrijheid op pagina 4 het verkeerde e-mailadres (met dank aan de oplettende lezer Ron Steenaert). Daarom brengen wij deze oproep graag nog eens onder uw aandacht.

De redactie is benieuwd naar uw ervaringen met gastvrijheid langs de camino.

Het kan om verschillende vormen van gastvrijheid gaan: denk aan de dorpsbewoner die zijn deuren voor u opende, de medepelgrim die zijn laatste water met u deelde of de herbergier die u na een vermoeiende dag met aardige woorden welkom heette.

Welke uiting van gastvrijheid zal u altijd bijblijven?

Waar en wat was het meest gastvrije onthaal tijdens uw camino?

Heeft u alleen maar positieve ervaringen met gastvrijheid gekend of waren er ook wel eens vervelende gebeurtenissen?

Stuur u verhaal in maximaal 250 woorden voor 30 oktober naar redactie@santiago.nl, eventueel met een bijpassende foto.

*Een bekende gastvrije pleisterplaats
foto en bewerking Paul Kouwenberg*

*Jasper Koedam
Redactie Jacobsstaf*

De Huiskamer van de Lage Landen

Op 15 september arriveerde de 2000ste pelgrim in de Huiskamer:
Berry Blommaert, lid van het Genootschap.

Helen, Berry en Jan. foto: Werkgroep Huiskamer

Het blijft opvallend hoeveel ‘niet-Lage Landse’ pelgrims de Huiskamer weten te vinden. Maar een pelgrim is een pelgrim en iedereen is welkom. Er wordt wel eens gevraagd door pelgrims in de Huiskamer: ‘Zijn er ook vervelende pelgrims?’. Het zal vast wel, alleen wij hebben ze hier nog NIET ontmoet !!!

Werkgroep Huiskamer, Chris Strijbos

wg.huiskamer@santiago.nl

Nog plaatsen vrij voorbereidingsweekenden pelgrimshoeve

Potentiële pelgrims kunnen zich op de pelgrimshoeve in Vessem voorbereiden op hun pelgrimstocht. Er zijn nog plaatsen vrij. Voor meer informatie en data van de weekenden in 2015 en 2016 verwijzen we naar de [website van de pelgrimshoeve](#), of [Ultreia 49](#).

De kosten zijn € 45. Opgave: pelgrimsweekenden@gmail.com

*Namens de werkgroep pelgrimsweekenden van pelgrimshoeve Kafarnaïm,
Marijke Pouw-Teirlinck*

Cursus 'Inleiding tot de geschiedenis, kunst en cultuur van de Camino Francés'

foto: Paul Kouwenberg

Een unieke kans om de camino, drie avonden lang, te (her)beleven vanuit een nieuw, historisch of cultureel perspectief!

De cursus is georganiseerd door de regio Arnhem-Nijmegen i.s.m. Werkgroep Geschiedenis en Cultuur.

Deze cursus gaat in op vragen en thema's rond het ontstaan, geschiedenis, kunst en cultuur van de Camino Francés. Er is aandacht voor de belangrijkste kunststijlen langs de camino én voor oude verhalen en legenden. In de cursus zult u beeldbepalende kerken, kloosters, steden, dorpen en andere wetenswaardigheden langs de camino (terug)zien.

De cursus omvat drie samenhangende avonden. Als basis gebruiken we *Onderweg naar Santiago. Een camino van kunst, cultuur, legenden en verhalen van Mireille Madou. Waanders, Zwolle, 2010*. U ontvangt een beknopte aanvullende literatuurlijst. Uw inleiders op de drie avonden zijn: Nico van Heijningen, Tieleke Huijbers en Herman Holtmaat.

Aanmelden kan door een e-mail te sturen aan regio.arnhem-nijmegen@santiago.nl.

Wanneer: Maandagavonden van 19.30 – 21.30 uur op 26 oktober, 9 en 23 november 2015

Waar: Kerkelijk Centrum Jonkvrouwe Brantsen, Dorpsstraat 70 te Rheden.
Gratis parkeren in de buurt.

Kosten: Kosten: € 15,00 voor leden en € 22,50 voor niet leden.
Betaling tijdens de eerste avond.

John Segers en Wolter van der Zweerde

Pelgrimsvrienden van Sint Jacob

Ook zo genoten van alle vriendschap en gastvrijheid op de camino?
U wilt iets terugdoen?

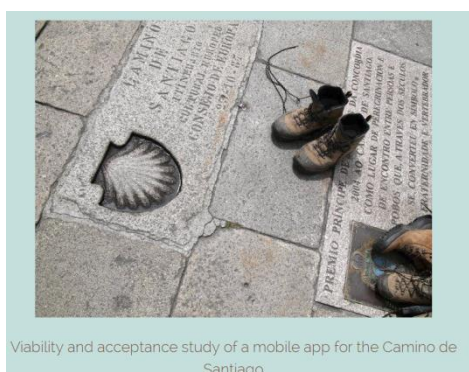
Word donateur van de Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob.

Kathedraal in de steigers

Een uitvoerig overzicht van alle werkzaamheden aan de kathedraal van Santiago kunt u vinden in het masterplan. [Zie daarvoor de site van de kathedraal](#). Spaanstalig!

Oproep enquête voor onderzoek

Angela Antunes is master student in Portugal. Zij doet onderzoek naar het gebruik van mobiele apps op de Camino de Santiago. Heeft u de camino gelopen? Dan zou ze het erg op prijs stellen als u haar enquête invult. Het invullen kost rond de tien minuten en is alleen bedoeld voor academische doeleinden. Hartelijk dank namens Angela.

[De enquête treft u hier aan.](#)

In de serie gezocht en gevonden

Wout Natter fietste dit jaar tot de Pyreneeën. In de stromende regen vond hij 's avonds laat vlak voor het hotel Camou in Uhart-Cize een rozenkrans.

De fietsbus wachtte en Wout moest weg. Misschien dat een pelgrim zijn krans herkent.

Neem dan contact op met:

wout.natter@xs4all.nl

foto: Paul Kouwenberg

Herinnering: Col Lepoeder gesloten

[Het NGSJ berichtte er eerder over.](#) De Col Lepoeder op de Route Napoléon van St-Jean-Pied-de-Port naar Roncesvalles is gedurende de winter, vanaf 1 november, afgesloten.

Wilt u iets van mij lezen?

Lezers die zelf ook schrijven, kunnen in deze rubriek hun boek onder de aandacht van de leden van het Genootschap brengen.

(het is dus geen recensie van de redactie van *Ultreia*.)

Gaarne uw beschrijving (maximaal 300 woorden) naar ultreia@santiago.nl met een foto van de cover.

Wij stellen het op prijs, indien u een exemplaar van uw boek aan onze bibliotheek schenkt.

Nederlands Genootschap van Sint Jacob, t.a.v. Bibliotheek Janskerkhof
28a, 3512 BN UTRECHT

Er zijn ditmaal geen bijdragen gekomen voor deze rubriek.
Daarom geeft de redacteur van *Ultreia* twee tips.

Weblogs op NGSJ

NAAM	PERIODE	OMSCHRIJVING	LINK
Wisman, A.	28/08/2015 - 14/09/2015	Heb mijn eigen route bepaald door langs de kust te lopen	Lees verder: Camino de la Costa
Prins, M.J.	07/07/2015 - 31/07/2015	Regelmatig bijgehouden notities over voorbereidingen op de Camino, eerste etappe: Pieterpad	Lees verder: Voorbereidingen
Schouten, I.	18/07/2015 - 30/08/2015	nu nog voorbereiding op mijn reis volgend jaar. de camino portugues	Lees verder: voorbereiding camino de portugues
Schouten, I.	21/07/2015 - 06/09/2015	21 juli vertrek ik voor mijn 2de camino. je kan mij hier volgen. camino de portugues van Lissabon (uitstapje Fatima)porto en Santiago de Compostella. wie weet als er tijd en puf over is nog een rondje muxia- finisterre.	Lees verder: camino portugues
Jong, K. de	22/06/2015 - 10/07/2015	reisverslag van wandeling	Lees verder: Camino Primitivo en Camino Finisterre
Bosch, R.A.	23/08/2015 - 27/09/2015	persoonlijke indrukken en gedichten van twee fietstochten Emmen-Santiago	Lees verder: twee keer fietsen naar Santiago
Zwiebel, R.J.	23/07/2015 -	Weblog van onze voettocht met Wheelie van huis (Venray & Baarlo) naar Santiago.	Lees verder: van Huis naar Santiago

Wist u dat de website van het Genootschap een pagina heeft boordevol weblogs van pelgrims die een camino liepen of fietsten? [U vindt ze op de website.](#)

Movie A Walk in the Woods

Northern Spain camino's officially on Unesco Heritage List

Documentary The Way of St James (Planet Doc)

四国八十八箇所

Pilgrimage and Place

Een weblog die geheel over pelgrimeren gaat is 'Pilgrimage and Place'.

Over poëzie en inspiratie, over pelgrimeren naar een bank in Amsterdam, over de Camino de Santiago, over de Shikoku pilgrimage, over de film *A Walk in the Woods*, over het schilderij *l'Allée des Alyscamps* van Vincent van Gogh aan het begin van de Via Tolosana, over virtueel pelgrimeren, over documentaires en films, [U vindt ze op de weblog](#)

Salida: korte berichten en weetjes

Extra aandacht voor de camino's in Galicië en elders

Het heilig jaar 2021 komt met rasse schreden dichterbij, een spektakel moet het worden. Een artikel in [La Voz de Galicia](#) beschrijft dat komende jaren alle camino's een update en extra promotie krijgen. In 2015/2016 staat de Camino Primitivo op het programma, evenals de Camino del Norte, in 2016/2017 volgen de Camino Inglés en Camino

Finisterre, 2017/2018 is het de beurt aan de Camino Portugués, in 2017/2020 de Camino de Invierno, in 2019/2020 La Ruta Maritima (de zeeweg) en tenslotte in 2015/2017 de Camino Francés.

En er zijn meer werken aan de Weg: Bijvoorbeeld om de Camino Invierno nadrukkelijker als alternatief voor de Camino Francés te promoten ([artikel hier](#)) of om dertig kunstwerken te realiseren op de Camino Primitivo met aandacht voor de Verklaring van de Rechten van de Mens ([artikel hier](#)). Op de Camino Aragonés tenslotte start een project om de camino aldaar meer geschikt te maken voor mindervaliden ([artikel hier](#)).

Les Zoreilles du chemin

In het septembernummer van 'Les Zoreilles du chemin' lezen we een mooi bericht: Een prachtige ontmoeting op een klein pad in l'Aveyron afgelopen juli. Stel je het volgende voor: het is warm, erg warm. Een kleine kar getrokken door een ezel over het stoffige pad. Vader, moeder en hun zes kinderen zijn op weg van Champagne naar Lourdes. De jongste, 13 maanden, slaapt in de wagen, de anderen lopen, vrolijk tikkend met hun wandelstokken. En 's nachts slaapt iedereen in een tipi ...

Prachtige herinneringen voor het leven.

The Pilgrims Gaze

Het filmpje dat de Ultraia redactie ditmaal graag wil voorstellen doet het, in verband met de lengte, goed samen met een kopje koffie. Maak een trip door 'memory lane'.

[Bekijk 'To the end of the world', een film van Hans Leukart \(35:06\)](#)

The Pilgrims Gaze is een weblog met een groeiende verzameling van de beste internetfilmpjes over de camino en pelgrimeren. De weblog is gemaakt door Paul Kouwenberg.

Botafumeiro

Het beroemde wierookvat of Botafumeiro in de kathedraal van Santiago wordt nog steeds elke vrijdag in de mis van 19.30 uur gebruikt. Daarnaast swingt dit fenomeen op specifieke religieuze feestdagen en indien aangevraagd (tegen betaling door bijvoorbeeld toeristische organisaties).

[Botafumeiro informatie op de site van de kathedraal.](#)

[Meer over de mythe van de Botafumeiro in een nieuwsbericht op de NGSJ site.](#)

Santiago liederen op een draaiorgel

Misschien kent u Bert Jansen, pelgrim en draaiorgelspeler. Voor zijn 'Gebrüder Bruder' draaiorgel liet hij zes orgelboeken met Santiago liederen maken. Bert trad in het verleden op tijdens zijn camino in Bon Encontré en ook in diverse NGSJ regio's en in Vessem. Binnenkort is hij zelfs figurant in de film 'De moord van Raamsdonk'. Misschien staat er binnenkort weer een pelgrimsevenement op het programma. We laten het weten.

Colofon

foto Paul Kouwenberg

Redacteur: Paul Kouwenberg
Redactieadviseur: Monique Walrave
Verzending: Han Lasance

De hoofdredacteur, André Brouwer, is inmiddels in Santiago aangekomen. Paul vervangt hem tijdelijk.

De volgende Ultreia verschijnt medio november 2015.

Wij zien uw kopij graag voor 10 november tegemoet via

ultreia@santiago.nl

Aanwijzingen voor de auteur

Ultreia wil attenderen op allerlei zaken en streeft daarom naar korte berichten.

Uw kopij (maximaal 300 woorden) graag in platte tekst, dat wil zeggen zonder opmaak, zoals inspringen, vet gedrukt, onderstreept of met kaders. Met een foto bij uw artikel zijn we ook altijd blij.

Activiteiten van derden

In Ultreia is ook plaats voor de aankondiging van activiteiten van derden. Opname in Ultreia betekent echter niet dat het Genootschap garant staat voor de kwaliteit ervan.

